

Kitabu cha Danieli - Nambari mia mbili

Kufunuka kwa Kinabii: Kukusanywa kwa mara ya pili na umuhimu wake katika eskatolojia ya Waadventista

Jeff Pippenger
2024-05-05

Tunazingatia kipindi cha kinabii kinachowakilishwa kama mkusanyiko wa pili unaotambuliwa na Nabii Isaya, na baadaye na Dada White.

Na katika siku hiyo kutakuwa na mzizi wa Yese, utakao simama kuwa bendera ya watu; kwake mataifa watatafuta; na mahali pa pumziko lake patakuwa pa utukufu. Na itakuwa siku hiyo, kwamba Bwana ataunyosha mkono wake tena mara ya pili kuwarudisha mabaki ya watu wake waliosalia, kutoka Ashuru, na kutoka Misri, na kutoka Pathrosi, na kutoka Kushi, na kutoka Elamu, na kutoka Shinari, na kutoka Hamathi, na kutoka visiwa vya bahari. Naye atainua bendera kwa mataifa, na atawakusanya waliotupwa wa Israeli, na kuwakutanisha waliotawanyika wa Yuda kutoka ncha nne za dunia. Wivu wa Efraimu nao utaondoka, na watesi wa Yuda watakatiliwa mbali; Efraimu hatamwonea Yuda wivu, wala Yuda hatamsumbua Efraimu. Isaya 11:10-13.

Watu wa Mungu wa siku za mwisho watakapokusanywa mara ya pili, kutakuwa na umoja miongoni mwa wanafunzi hao, umoja uliowakilishwa na zile siku kumi zilizotangulia Pentekoste, na ambao Isaya anauelezea kama wakati ambapo, "Wivu wa Efraimu utaondoka, na maadui wa Yuda watakatiliwa mbali; Efraimu hatamhusudu Yuda, wala Yuda hatamwonea Efraimu."

Majaribu yatakuja juu ya watu wa Mungu, na magugu yatatenganishwa na ngano. Lakini Efraimu asimwonee Yuda wivu tena, wala Yuda asimtesi tena Efraimu. Maneno ya upole, laini, yenye huruma yatatiririka kutoka katika mioyo na midomo iliyotakaswa. Ni muhimu sana tuwe na umoja, na ikiwa sote tutatafuta upole na unyenyekevu wa Kristo, tutakuwa na nia ya Kristo, na kutakuwa na umoja wa roho. Review and Herald, Machi 19, 1895.

Uunganishaji ni kipengele cha kazi ambayo Kristo hutekeleza anapowakusanya wale laki moja na arobaini na nne elfu kwa mara ya pili. Umoja huo uliwakilishwa na siku kumi zilizoitangulia Pentekoste, na siku sita za mkutano wa kambi wa Exeter, nao ungeweza kutimizwa kuanzia 1856 hadi 1863, kama wale waliopitia kukatishwa tamaa kuu ya 22 Oktoba 1844 hawangepotea njia.

Lakini katika kipindi cha shaka na kutokuwa na uhakika kilichofuata kukatishwa tamaa, wengi wa Waadventista waliacha imani yao. Kukawa na mizozo na migawanyiko... Hivyo kazi ikatatizwa, na dunia ikaachwa gizani. Laiti Waadventista wote wangukuwa wameungana katika amri za Mungu na imani ya Yesu, historia yetu ingekuwa tofauti sana!

Haikuwa mapenzi ya Mungu kwamba ujio wa Kristo ucheleweshwe namna hii. Mungu hakukusudia kwamba watu Wake, Israeli, wazurure miaka arobaini jangwani. Aliahidi kuwaongoza moja kwa moja hadi nchi ya Kanaani, na kuwaweka huko kama taifa takatifu, lenye afya, lenye furaha. Lakini wale waliokuwa wamehubiriwa kwanza, hawakuingia 'kwa

sababu ya kutokuamini' (Waebrania 3:19). Mioyo yao ilijaa kunung'unika, uasi, na chuki, naye hakuweza kutimiza agano Lake pamoja nao.

“Kwa miaka arobaini, kutokuamini, kunung'unika, na uasi kuliizuia Israeli ya kale kuingia katika nchi ya Kanaani. Dhambi zilezile zimechelewesha kuingia kwa Israeli ya kisasa katika Kanaani ya mbinguni. Katika hali zote mbili ahadi za Mungu hazikuwa na dosari. Ni kutokuamini, udunia, kutokujitoa wakfu, na ugomvi miongoni mwa watu wanaokiri kuwa wa Bwana ambavyo vimetuweka katika dunia hii ya dhambi na huzuni kwa miaka mingi sana.” Ujumbe Teule, kitabu cha 1, 68, 69.

Kushuka kwa malaika wa pili kulibainisha kutawanyika katika tukio la kwanza la kuvunjika moyo lililoanzisha kipindi cha kusubiri, na kisha kulipelekea kipindi cha siku sita katika mkutano wa kambi wa Exeter ambapo umoja kuhusu ujumbe ulitimia kabla ya kumiminwa kwa Roho Mtakatifu katika ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane mwishoni mwa mkutano.

Kushuka kwa malaika wa tatu tarehe 22 Oktoba, 1844, kulitambua kutawanyika kulikotokea wakati wa Kuvunjika kwa Matumaini Makuu, na kulianzisha kipindi cha elimu huku kweli zinazohusishwa na Patakatifu pa Patakatifu zikifunguliwa kwa watu wa Mungu. Kufikia mwaka 1849, Bwana alikuwa akinyoosha mkono wake kuwakusanya watu wake kwa mara ya pili, na kufikia 1851, mchoro wa 1850 ulikuwa ukiwasilishwa. Mchoro huo uliwakilisha ujumbe wa msingi, na ndio ule ujumbe uliipaswa kuinuliwa mbele ya dunia kama bendera.

Mkusanyiko wa pili wa wanafunzi uliotekelezwa na Kristo ulianza mara moja Aliposhuka, na mkusanyiko wa waliokuwa Exeter ulianza katika kipindi cha kusubiri. Katika historia ya uasi wa mwaka 1863, mkusanyiko wa pili ulianza angalau miaka mitano ndani ya mchakato wa elimu ulioanza wakati nuru ya patakatifu ilipofunuliwa mwaka 1844. Mwaka 1848, Uislamu wakati huo ulikuwa ukiwaamsha hasira za mataifa. Mkusanyiko wa pili umeonyeshwa kama kazi ya hatua kwa hatua inayotimizwa kwa kuwasili kwa zile siku kumi zilizotangulia Pentekoste, na pia kwa siku sita za mkutano wa kambi wa Exeter, na ulipaswa kuwa umekamilika kufikia mwaka 1856.

Kazi ya kuwakusanya watu Wake kwa mara ya pili ni kazi ya mwisho ya malaika wa tatu, na inatimizwa kwa mkono wa Kristo.

Na ilipofika siku ya Sabato, akaanza kufundisha katika sinagogi; wengi waliposikia wakastaajabu, wakisema, Mtu huyu amepata wapi mambo haya? Na hekima gani hii aliyopewa, hata matendo haya ya nguvu yanatendwa kwa mikono yake? Marko 6:2.

Mtawanyiko unaotokea wakati ishara ya kimungu inaposhuka huanzisha mchakato wa majaribio ambao hatimaye hudhihirisha makundi mawili ya waabudu, na kwa kufanya hivyo hutakasa hekalu.

Ambaye pepeto lake yumo mkononi mwake, naye atausafisha kabisa uwanja wake wa kupuria, na kuikusanya ngano yake ghalani; bali makapi atayateketeza kwa moto usioweza kuzimika. Mathayo 3:12.

Katika kipindi hicho watu wa Mungu wanapaswa kuchukua ujumbe kutoka mkononi mwa malaika na kuula.

Nikaona malaika mwingine mwenye nguvu akishuka kutoka mbinguni, amevikwa wingu; na upinde wa mvua ulikuwa juu ya kichwa chake, na uso wake ulikuwa kama jua, na miguu yake kama nguzo za moto. Naye alikuwa na kitabu kidogo kilichofunguliwa mkononi mwake; akaweka mguu wake wa kuume juu ya bahari, na mguu wake wa kushoto juu ya nchi. Ufunuo 10:1, 2.

Wakati wa ujio wa malaika wa pili mnamo tarehe 19 Aprili, 1844, watu wa Mungu walitawanyika. Hapo awali walikuwa wamekusanywa kwa kutimia kwa unabii wa Ufunuo sura ya tisa, aya ya kumi na tano mnamo tarehe 11 Agosti, 1840, lakini Bwana alikuwa amelifunika kwa mkono wake kosa katika uhesabuji wa baadhi ya nambari kwenye chati.

"Nimeona kwamba chati ya 1843 iliongozwa na mkono wa Bwana, na kwamba haipaswi kubadilishwa; kwamba hesabu zilikuwa kama alivyotaka; kwamba mkono wake ulikuwa juu yake na ukaficha kosa katika baadhi ya hesabu, ili lisionekane na yeyote, hadi mkono wake ulipoondolewa." Maandishi ya Awali, 74.

Kuondolewa kwa mkono Wake kulimwezesha Samuel Snow kubaini tarehe sahihi ya maono yaliyokawia.

"Wale waaminifu waliokatishwa tamaa, ambao hawakuweza kuelewa kwa nini Bwana wao hakuja, hawakuachwa gizani. Tena waliongozwa kwa Biblia zao ili kuchunguza nyakati za kinabii. Mkono wa Bwana uliondolewa juu ya tarakimu, na kosa likafafanuliwa. Wakaona kwamba nyakati za kinabii ziliendelea hadi 1844, na kwamba ushahidi uleule waliokuwa wamewasilisha ili kuonyesha kwamba nyakati za kinabii zilifungwa mwaka 1843, ulithibitisha kwamba zingemalizika mwaka 1844." Early Writings, 237.

Historia ya malaika wa kwanza na wa pili ina mfululizo wa alama za njia zinazohusishwa na mkono wa Kristo. Aliposhuka tarehe 11 Agosti 1840 na 19 Aprili 1844, alikuwa na ujumbe mkononi Mwake. Ilikuwa ni mkono Wake uliouongoza utayarishaji na uchapishaji wa chati ya 1843 mnamo Mei 1842. Ilikuwa ni mkono Wake uliuficha kosa katika hesabu zilizokuwa kwenye chati. Baada ya kutawanyika kufuatia lile tukio la kwanza la kukatishwa tamaa, Yereimia alikaa peke yake kwa sababu ya mkono wa Kristo. Kisha akaondoa mkono Wake, na hivyo akaufungua ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane. Kitendo cha kunyoosha mkono Wake ili kuwakusanya watu Wake mara ya pili kilitokea kuanzia lile tukio la kwanza la kukatishwa tamaa hadi mkutano wa kambi wa Exeter, kama vile wanafunzi walivyokusanywa hatimaye huko Yerusalemu kwa siku kumi kabla ya kumiminwa kwa Roho Mtakatifu. Wakati wa kuwasili kwa malaika wa tatu mnamo 22 Oktoba 1844, Bwana aliinua mkono Wake.

Naye yule malaika niliyemwona amesimama juu ya bahari na juu ya nchi akainua mkono wake mbinguni; akaapa kwa yeye aliye hai hata milele na milele, aliyeumba mbingu, na vitu vilivyomo ndani yake, na nchi, na vitu vilivyomo ndani yake, na bahari, na vitu vilivyomo ndani yake, ya kwamba hakutakuwako tena wakati. Ufunuo 10:5, 6.

Kuanzia mkutano wa kwanza mnamo 11 Agosti 1840 hadi 22 Oktoba 1844, historia ya malaika wa kwanza na wa pili imewekwa alama na mkono wa Kristo. Tarehe 22 Oktoba 1844, malaika wa tatu alishuka na kundi dogo la Wamillerite lilitawanywa na Masikitiko Makuu. Tarehe hiyo Kristo

alinyanyua mkono Wake kuelekea mbinguni na akaapa kwamba muda hautakuwapo tena.

Kukusanywa kwa pili katika kipindi cha 1844 hadi 1863 kulianza wakati Kristo alipoinua mkono wake, huku pia akishikilia mkononi mwake ujumbe uliopaswa kuliwa. Kisha mnamo 1849, akanyosha mkono wake mara ya pili ili kukusanya watu wake waliotawanywa. Watu hao walikuwa wamekusanywa kupitia ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane, na wakatawanywa wakati tukio lililotabiriwa halikutokea. Katika mkutano wa kambi wa Exeter Kristo alikusanya kundi lake na kuwaunganisha juu ya ujumbe huo, kama alivyofanya katika siku kumi zilizotangulia Pentekoste. Wafuasi wa Miller wa Filadelfia waliondoka kwenye mkutano wa kambi wa Exeter na kurudia Pentekoste. Mnamo 1856, Kristo alikuwa nje ya harakati iliyokuwa imegeuka kuwa Laodikia, kwa kuwa Kristo husimama nje ya moyo wa Mlaodikia na kubisha, akitafuta kuingia.

Tazama, nimesimama mlangoni, napiga hodi: mtu yeyote akisikia sauti yangu na kufungua mlango, nitaingia kwake, nami nitakula pamoja naye, naye pamoja nami. Ufunuo 3:20.

Mnamo mwaka 1856, Kristo alikuwa akibisha hodi kwenye harakati ya Wamileraiti ya Laodikia, lakini bila mafanikio. Mnamo mwaka 1849, miaka saba kabla, alikuwa ameanza kuwakusanya watu wake kwa mara ya pili, lakini shaka na kutokuwa na uhakika zilisimamisha harakati ya Filadelfia.

"Laiti Waadventista, baada ya kuvunjika moyo mkuu mwaka 1844, wangeshikilia imani yao kwa uthabiti na kuendelea kwa umoja katika uongozi wa Mungu uliokuwa ukifunguka, wakipokea ujumbe wa malaika wa tatu na kwa nguvu za Roho Mtakatifu kuutangaza ulimwenguni, wanaliona wokovu wa Mungu; Bwana angefanya kazi kwa nguvu kupitia juhudi zao, kazi ingekuwa imekamilika, na Kristo angekuwa amekuja kabla ya wakati huu kuwapokea watu Wake kwa thawabu yao. Lakini katika kipindi cha shaka na kutokuwa na uhakika kilichofuatia kuvunjika moyo huko, waamini wengi wa Adventi walishindwa kushikilia imani yao. . . . Hivyo kazi ikazuiliwa, na dunia ikaachwa gizani. Laiti mwili wote wa Waadventista ungeungana juu ya amri za Mungu na imani ya Yesu, historia yetu ingekuwa tofauti kwa kiasi kikubwa jinsi gani!" Uinjilisti, 695.

Tarehe 11 Septemba 2001 Kristo aliwakusanya watu wake wa siku za mwisho, ambao baadaye walisambaratishwa tarehe 18 Julai 2020. Tarehe 11 Septemba 2001 wale waliokusanywa walichukua kitabu kilichofichwa kutoka mkononi mwa Kristo na kukila. Tarehe 18 Julai 2020 walikataa amri iliyowakilishwa na mkono wake ulioinuliwa, uliobainisha kwamba "wakati usingekuwapo tena."

Wamilleraiti wa Filadelfia hawakuonyesha uasi wowote katika utabiri wao wa uongo wa mwaka 1843, kwa maana walitenda kulingana na nuru yote ambayo Bwana alikuwa amefunua, lakini tarehe 18 Julai 2020 Walaodikia wa harakati ya malaika wa tatu waliasi dhidi ya nuru iliyohusishwa na mkono Wake. Baada ya mwaka 1844, harakati ya kifiladelfia ya malaika wa kwanza "katika kipindi cha shaka na kutokuwa na uhakika" "ilisalimisha imani yake," na ikawa ya Laodikia.

Mwaka 1856 unawakilisha hatua hiyo ya mpito, ukiwa mfano wa hatua ya mpito kwa watu wa Mungu wa siku za mwisho.

Wakati fulani katika kipindi cha miaka saba kati ya 1849 na 1856, harakati ya Millerite ya Filadelfia ilipinga mkono wa Bwana uliokuwa ukinyoshwa ili kukusanya watu wake mara ya pili, na ahadi ilikuwa kwamba angefanya zaidi wakati huo kuliko alivyofanya hapo awali.

“Tarehe 23 Septemba, Bwana alinionesha kwamba alikuwa amenyosha mkono wake mara ya pili ili kuwarejesha mabaki ya watu wake, na kwamba juhudi lazima zidishwe maradufu katika wakati huu wa kukusanya. Wakati wa kutawanyika Israeli ilipigwa na kuraruliwa; lakini sasa, wakati wa kukusanya, Mungu ataponya na kuwafunga majeraha ya watu wake. Katika kutawanyika, juhudi zilizofanywa kueneza ukweli zilikuwa na athari ndogo sana, zikafanikiwa kidogo sana au hakuna kabisa; lakini katika kukusanya, wakati Mungu ameuinua mkono wake kuwakusanya watu wake, juhudi za kueneza ukweli zitakuwa na athari iliyokusudiwa. Wote wanapaswa kuungana na kuwa na bidii katika kazi. Niliona kwamba ilikuwa ni aibu kwa yeyote kurejelea wakati wa kutawanyika kwa mifano ya kutuongoza sasa katika kukusanya; kwa maana ikiwa Mungu hatatufanyia sasa zaidi ya alivyofanya wakati ule, Israeli hangekusanywa kamwe. Ni muhimu vivyo hivyo kwamba ukweli uchapishwe katika gazeti kama unavyohubiriwa.” Review and Herald, 1 Novemba, 1850.

Ni wazi kwamba Bwana alijaribu kuisongesha mbele kazi Yake kwa umoja, lakini umoja huo ulikuwa dhahiri umevunjika, na "katika kipindi cha shaka na kutokuwa na uhakika kilichofuata kukatishwa tamaa, waumini wengi wa ujio waliacha imani yao." The Present Truth (baadaye Review and Herald) lilianza kuchapishwa mwaka 1849, na kufikia 1851 chati ya 1850 ilikuwa inapatikana, lakini kufikia 1856, ujumbe wa "mara saba" wa Mambo ya Walawi ishirini na sita ulibaki haujakamilishwa. Ujumbe uliofunguliwa tarehe 22 Oktoba 1844 ulitokea wakati unabii wa wakati wa miaka elfu mbili na mia tatu na wa miaka elfu mbili na mia tano na ishirini ulipokamilika.

Sabato ilikuwa fundisho lililong'aa kuliko mafundisho mengine wakati huo, na kwa miaka kumi na miwili mchakato wa majaribio uliendelea hadi jaribio la mwisho lilipowasili mwaka 1856. Jaribio hilo lilihusu pumziko la Sabato la nchi, nalo liliashiria mwisho wa mchakato wa majaribio uliokuwa umeanza kwa pumziko la Sabato kwa wanadamu. Kipindi cha majaribio kilikuwa na sahihi ya Alfa na Omega. Mwaka 1856 pia uliwakilisha ongezeko la maarifa juu ya kweli ya kwanza ya msingi iliyogunduliwa na Miller, hivyo ulikuwa na sahihi ya Alfa na Omega katika kiwango hicho pia. Kweli ya Sabato, kuwa ishara ya watu wa Mungu waliotakaswa, iliwakilishwa kama kupigwa kwa Baragumu la Saba, wakati fumbo la Kristo ndani ya muumini, tumaini la utukufu, linapotimia. “Nyakati saba” ziliwakilishwa na Baragumu la Yubile ambalo lilipaswa kupigwa katika Siku ya Upatanisho.

Miaka saba kuanzia 1856 hadi 1863 iliwakilisha siku kumi huko Yerusalemu kwa wanafunzi, na siku sita za mkutano wa kambi wa Exeter kwa Wamileraiti wa Filadelfia, lakini, kwa masikitiko, kipindi hicho kikawa mfano wa wale wanaokataa kumfuata Bwana anapowaongoza kupitia kipindi cha mpito. Historia ya malaika wa kwanza na wa pili, ambayo ndiyo kipindi cha kihistoria cha Mingurumo Saba, inaonyesha kwamba Bwana alinyosha mkono wake kuwakusanya watu wake

mara ya pili kuanzia Aprili 19, 1844, na inaonyesha mwitikio wa utiifu wakati wenye hekima walipomfuata Kristo katika Patakatifu pa Patakatifu.

Historia ya Kadesh ya kwanza, ambayo ni historia ya malaika wa tatu kuanzia 1844 hadi 1863, inabainisha kuwa Bwana ananyosha tena mkono wake kuwakusanya watu wake mara ya pili, lakini katika historia hiyo, uasi unaonekana. Sasa, kwa mara ya tatu, tangu Julai 2023, Bwana tena ananyosha mkono wake kuwakusanya watu wake mara ya pili, nao watatimiza Kadesh ya pili kama Wafiladelfia watiifu, kwa kuwa saini ya ukweli inatambua nyakati hizo tatu kwamba mwanzo na mwisho vinawakilisha Wafiladelfia watiifu, na ya katikati ikiwa Walaodikia wasiotii.

Tutaendelea na utafiti huu katika makala ijayo.

Je, makanisa yatauzingatia ujumbe wa Laodikia? Je, watatubu, au, ingawa ujumbe wa kweli ulio wa uzito mkubwa sana—ujumbe wa malaika wa tatu—unatangazwa kwa ulimwengu, wataendelea katika dhambi? Huu ni ujumbe wa mwisho wa rehema, onyo la mwisho kwa ulimwengu ulioanguka. Ikiwa kanisa la Mungu linakuwa vuguvugu, halina kibali mbele za Mungu zaidi ya makanisa yanayowakilishwa kuwa yameanguka na kuwa maskani ya mashetani, na hifadhi ya kila roho mchafu, na mahali pa kila ndege mchafu tena mwenye kuchukiwa. Wale waliopata fursa ya kusikia na kupokea kweli na ambao wamejiunga na Kanisa la Waadventista Wasabato, wakijiita watu wa Mungu waishikao amri zake, ilhali hawana uhai wala kujitoa kwa Mungu kuliko yale makanisa ya jina tu, watapokea mapigo ya Mungu sawasawa na yale makanisa yanayopinga sheria ya Mungu. Ni wale tu waliotakaswa kwa njia ya kweli ndio watakaounda familia ya kifalme katika makao ya mbinguni ambayo Kristo ameenda kuyaandalia wale wampendao na wanaozishika amri zake.

'Yeye asemaye, Ninamjua, wala hashiki amri zake, ni mwongo, wala kweli haimo ndani yake' [1 Yohana 2:4]. Hii inawahusu wote wanaodai kumjua Mungu, na kushika amri zake, lakini hawadhihirishi hili kwa matendo mema. Watalipwa kulingana na matendo yao. 'Kila akaaye ndani yake hatendi dhambi; kila atendaye dhambi hakumwona wala hakumjua' [1 Yohana 3:6]. Haya yameelekezwa kwa wanachama wote wa kanisa, wakiwemo wanachama wa makanisa ya Waadventista wa Sabato. 'Watoto wadogo, mtu asiwadanganye; yeye atendaye haki ni mwenye haki, kama yeye alivyo mwenye haki. Yeye atendaye dhambi ni wa ibilisi; kwa maana ibilisi ametenda dhambi tangu mwanzo. Kwa kusudi hili Mwana wa Mungu alidhihirishwa, ili aziharibu kazi za ibilisi. Kila aliyezaliwa na Mungu hatendi dhambi; kwa maana mbegu yake hukaa ndani yake; wala hawezi kutenda dhambi, kwa sababu amezaliwa na Mungu. Hapa ndipo wana wa Mungu na wana wa ibilisi wanapotambulikana; yeyote asiyetenda haki si wa Mungu, wala yeye asiyempenda ndugu yake' [1 Yohana 3:7-10].

Wote wanaodai kuwa Waadventista Wasabato, ilhali wanaendelea katika dhambi, ni waongo machoni pa Mungu. Njia yao ya dhambi inapinga kazi ya Mungu. Wanaongoza wengine kuingia katika dhambi. Neno linatoka kwa Mungu kwa kila mshiriki wa makanisa yetu, 'Fanyeni mapito yaliyo nyoofo kwa miguu yenu, ili kilicho kilema kisije kikapotoka nje ya njia; bali kiponywe. Fuateni amani na watu wote, na utakatifu, ambao bila huo hakuna mtu atakayemwona Bwana; mkiangalia kwa bidii asije mtu akakosa neema ya Mungu; isije mzizi wa uchungu ukamea ukawasumbua, na kwa njia hiyo wengi watiwe unajisi; Isije akapatikana mwasherati, au mtu asiyemcha Mungu, kama Esau, ambaye kwa mlo mmoja aliuza haki yake

ya mzaliwa wa kwanza. Maana mnajua kwamba baada ya hayo, alipotaka kuirithi ile baraka, alikataliwa; kwa maana hakupata nafasi ya toba, ijapokuwa aliitafuta kwa bidii pamoja na machozi' [Waebrania 12:13-17].

Hili linawahusu wengi wanaodai kuamini ukweli. Badala ya kuacha matendo yao ya tamaa, wanaendelea katika mkondo potovu wa mafunzo chini ya hoja za kubabaisha za Shetani. Dhambi haitambuliwi kuwa dhambi. Damiri zao zenyewe zimenajisiwa, mioyo yao imeharibika, hata mawazo yao ni maovu daima. Shetani anawatumia kama vyambo kuwanasa roho kwenye matendo machafu yanayonajisi utu wote. 'Yeye aliyedharau sheria ya Musa [ambayo ilikuwa sheria ya Mungu] alikufa bila rehema kwa ushuhuda wa mashahidi wawili au watatu: Ni adhabu kali kiasi gani, mnaona, atahesabiwa kustahili yule aliyemkanyaga Mwana wa Mungu, na akalihesabu damu ya agano aliyotakaswa nayo kuwa kitu kisicho kitakatifu, tena akamtenda kwa dharau Roho wa neema? Maana twamjua yeye aliyesema, Kisasi ni changu, mimi nitalipa, asema Bwana. Tena, Bwana atawahukumu watu wake. Ni jambo la kutisha kuanguka mikononi mwa Mungu aliye hai' [Waebrania 10:28-31]." Manuscript Releases, juzuu 19, 176, 177.